

CBE/XXXXX
Zaaknummer 24.230

UITSPRAAK

Het College van Beroep voor de Examens van de EUR (hierna: College) heeft op 21 november 2024 uitspraak gedaan op het beroep van

XXXXX hierna: appellante,

dat is gericht tegen

het besluit van de examencommissie van de Erasmus School of Law (hierna: verweerder) van 23 augustus 2024 inhoudende een negatief bindend studieadvies (nbsa) voor de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid (hierna: het bestreden besluit).

1. Feiten en procesverloop

- 1.1 Appellante is in het studiejaar 2021-2022 gestart met de voltijd bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid (hierna: opleiding). In verband met persoonlijke omstandigheden (PO) van appellante is het bsa tweemaal aangehouden; in het studiejaar 2021-2022 en in het studiejaar 2022-2023.
- 1.2 In drie studie jaren heeft appellante 40 EC aan bachelor 1 onderdelen behaald, waarvan 0 EC in het studiejaar 2023-2024. De vastgestelde bsa-norm is daarmee niet behaald.
- 1.3 Begin augustus 2024 ontvangt appellante een vooraankondiging over het voorgenomen nbsa. Naar aanleiding van het voorgenomen nbsa is appellante op 15 augustus 2024 gehoord. Op 23 augustus 2024 ontvangt appellante het bestreden besluit.
- 1.4 Appellante heeft op 7 september 2024 beroep bij het College ingesteld. Het College heeft het beroepschrift op 9 september 2024 doorgezonden aan verweerder met het verzoek om te bezien of een minnelijke schikking getroffen kan worden. Eveneens is gevraagd om gemotiveerd te reageren op het verzoek tot voorlopige voorziening. Op 12 september 2024 wordt het verzoek tot voorlopige voorziening toegekend. Op 25 september 2024 heeft een schikkingsgesprek plaatsgevonden. Er is geen schikking bereikt.
- 1.5 Op 4 oktober 2024 is het verweerschrift door het College ontvangen. Op dezelfde dag heeft het College het verweerschrift aan appellante doorgezonden.
- 1.6 Het beroep is op de hoorzitting van het CBE op 21 november 2024 behandeld. Appellante en verweerder zijn verschenen. Namens verweerder hebben XXXXX, voorzitter examencommissie, en XXXXX, secretaris examencommissie, het verweer gevoerd.

2. Standpunten partijen

- 2.1 Appellante kan zich niet verenigen met het bestreden besluit en voert daartoe, samengevat, het volgende aan:

- Appellante is van mening dat er, bij het nemen van het bestreden besluit, onvoldoende rekening is gehouden met haar specifieke omstandigheden.
- Zij heeft moeite met het afleggen van tentamens met multiple choice (MC)-vragen. Ondanks dat haar kennis van de lesstof afdoende is, maakt de gokkans en haar onzekerheid om te falen dat haar prestaties significant afnemen bij deze tentamenvorm. Zij kan haar kennis beter demonstreren bij alternatieve tentamenvormen zoals een mondeling examen of het schrijven van een essay.
- De docent van het vak Empirical Legal Studies (ELS) heeft aangegeven dat zij bereid is om een alternatieve toetsvorm aan appellante aan te bieden. Appellante acht het ongepast en ongegrond dat verweerder hierover redeneert dat de docent mogelijk onder druk zou komen te staan en een genadecijfer zou uitdelen. Het laten nakijken van het werk door een andere docent zou de objectiviteit en een eerlijke beoordeling waarborgen.
- Appellante is sinds 19 juni 2023 commissaris interne betrekkingen bij een pleitvereniging. Het maken van kosten om dit aan te tonen was onnodig en het opleggen hiervan voelt onterecht. Dit maakt dat appellante van mening is dat er onnodige belemmeringen worden opgeworpen.
- Appellante studeert ook aan de XXXXX en heeft daar een procedure lopen rondom vrijstellingen. Zij stelt voor om het essay voor het vak ELS uiterlijk november 2024 in te leveren. Op deze manier heeft verweerder voldoende tijd om het essay na te kijken en weet appellante in december of zij haar studie aan de EUR kan voortzetten.

2.2 Verweerder handhaaft het besluit en voert hiertoe, samengevat, het volgende aan:

- In de studie jaren 2021-2022 en 2022-2023 is het bsa van appellante aangehouden. In deze besluiten is met klem geadviseerd om prioriteit te geven aan het behalen van de ontbrekende bachelor 1 vakken.
- In drie studie jaren heeft appellante 40 EC aan bachelor 1 onderdelen behaald, waarvan 0 EC in het studiejaar 2023-2024.
- Tijdens de hoorzitting naar aanleiding van het voorgenomen nbsa heeft appellante drie omstandigheden aangevoerd die er volgens haar toe hebben geleid dat zij de bsa-norm niet heeft gehaald:
 - o Haar parttimefunctie als commissaris bij een pleitvereniging
 - o Moeite met MC-vragen
 - o Moeite met meta-juridische vakken zoals ELS en Recht, Economie en Maatschappij.
- Het ervaren van moeilijkheden met een bepaalde toetsvorm of specifieke onderdelen van een opleiding kwalificeert niet als een PO in de zin van artikel 32 OER. Deze omstandigheden worden om die reden niet meegenomen in de overweging om de bsa-norm aan te passen. Daarnaast zijn meta-juridische onderdelen van essentieel belang binnen een universitaire opleiding. Appellante zal dergelijke vakken ook later in de studie, bijvoorbeeld in bachelor 3, moeten afronden. Het toestaan van een alternatieve toetsvorm zal leiden tot precedentwerking. Verweerder is van mening dat, zonder een erkende functiebeperking, een dergelijke tegemoetkoming niet kan worden overwogen.
- Appellante heeft tijdens het schikkingsgesprek voor het eerst kenbaar gemaakt sinds jonge leeftijd te zijn gediagnosticeerd met XXXXX. Tot op heden ontbreekt

objectief bewijs van een causaal verband tussen haar XXXXX en de moeilijkheden die zij ervaart met MC-vragen en het niet behalen van de bsa-norm.

- Uit haar studievoortgangsoverzicht blijkt dat zij ook vakken die mede door middel van MC-vragen worden getoetst heeft behaald. Appellante stelt dat dit komt door eerder opgedane kennis bij een hbo-opleiding. Verweerder veronderstelt dat appellante geen probleem heeft met de toetsvorm, maar eerder met het (hogere) academische niveau van de universiteit dan wel onvoldoende beheersing van de stof.
- De startdatum van haar functie als commissaris verandert niet de kern van deze zaak. Appellante heeft aangegeven dat de functie parttime was en weinig tijd in beslag nam. Zij heeft benadrukt dat deze functie geen PO vormde die haar studieprestaties hebben beïnvloed. Daarnaast had zij de werkzaamheden voor deze functie reeds afgerond voorafgaand aan het tentamen ELS zodat causaal verband ontbreekt. Appellante heeft bovendien zelf voor deze functie gekozen, ondanks dat zij al tweemaal niet de bsa-norm had behaald. Het ligt op de weg van appellante om de juiste prioriteiten te stellen voor het behalen van voldoende studiepunten.
- Verweerder verduidelijkt dat het nooit verplicht is geweest om kosten te maken voor het uittreksel KvK. Haar is enkel verteld dat de bewijslast voor de aangevoerde stelling bij haar lag.
- Het niet benutten van de beschikbare tentamenkansen voor de bachelor 1 onderdelen geeft blijk van een gebrek aan prioriteit om deze onderdelen tijdig af te ronden. Deze keuze is haar eigen verantwoordelijkheid en moet voor eigen rekening en risico van appellante komen.
- Verweerder stelt zich dan ook op het standpunt dat het bestreden besluit zorgvuldig tot stand is gekomen, voldoende is gemotiveerd en deugdelijk is onderbouwd. Verder is er voldoende rekening gehouden met de specifieke omstandigheden van appellante. Verweerder heeft in alle redelijkheid tot een nbsa kunnen komen. Verweerder verzoekt het College om het beroep van appellante ongegrond te verklaren.

3 Verslag ter zitting d.d. 21 november 2024

3.1 Ter zitting worden de standpunten van beide partijen herhaald. Appellante benadrukt dat zij consistent lagere cijfers haalt bij een toetsvorm met MC-vragen. Appellante vraagt zich af waarom verweerder een mondeling examen als alternatieve toetsvorm in het derde jaar wel toestaat, maar niet in het eerste jaar. Het argument dat dit kan leiden tot 'genade-cijfers' vindt zij schokkend, ongepast en een inbreuk op de professionaliteit van de docent. Desgevraagd geeft appellante aan dat zij de opleiding graag wil afronden. Hoe, maakt haar niet uit. Ze betreurt het dat verweerder aangeeft dat haar PO niet voldoende zijn voor een derde keer uitstel van de bsa-norm. Appellante heeft alleen de PO gemeld waar zij daadwerkelijk door beïnvloed is. Andere PO laat zij buiten beschouwing. De problemen die zij ervaart bij het voldoen aan de bsa-norm zitten in de toetsvorm. Zij maakt zich hard voor het op een andere manier kunnen aantonen dat zij de stof beheerst.

3.2 Verweerder bestrijdt ten stelligste dat het niet aanbieden van een alternatieve toetsvorm voortkomt uit het feit dat zij de professionaliteit van de docent op dat gebied in twijfel

trekken. Er is slechts een algemene opmerking gemaakt over 'genade-cijfers'. Het aanbieden van een alternatieve toetsvorm legt een onacceptabele druk op docenten omdat zij dan de druk kunnen voelen voor het wel of niet door kunnen studeren van de student en het definitieve karakter van het besluit. Daarnaast gaat het om grote aantallen in het eerste jaar. Verweerder heeft contact gehad met de docent ELS en die geeft aan dat het een algeheel gebrek aan het gevraagde niveau was, het probleem zat niet alleen in het MC gedeelte.

- 3.3 Appellante geeft aan dat zij op 30 mei 2023 'ingehamerd' is voor de bestuursfunctie en pas op 13 september 2024 is 'uitgehamerd'. Dit maakt dat zij meer dan een jaar deze functie bekleed heeft. Op het moment dat bleek dat zij ELS niet behaald had kon zij zich niet meer terugtrekken uit de functie.
- 3.4 Vervolgens geeft appellante aan dat zij sinds haar jeugd gediagnosticeerd is met XXXXX. Desgevraagd zegt zij dit de eerste dag van de studie te hebben gemeld, maar geen gebruik te hebben gemaakt van het aanbod van extra tijd tijdens een tentamen. Dit werkt niet in haar voordeel nu zij moeite heeft met zich concentreren. Indien gewenst kan zij een bewijsstuk van haar psycholoog aanleveren. Verweerder geeft aan dat voor het verkrijgen van een alternatieve toetsvorm, appellante moet aantonen dat haar XXXXX het ondoenlijk maakt om MC-vragen te beantwoorden. Tot nu toe ontbreekt dit bewijs. Waardoor er voor verweerder geen reden is om het besluit te heroverwegen.

4 Beoordeling College

- 4.1 Het College is, op grond van art. 7.61 lid 1 sub a Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW), bevoegd het beroep van appellante te behandelen. Het beroepschrift voldoet aan alle gestelde eisen. Het beroep van appellante is ontvankelijk.
- 4.2 Het College heeft niet de bevoegdheid om de eigen beslissing in de plaats te stellen van het bestreden besluit. Het toetsingskader van het College is in casu de beantwoording van de vraag of verweerder in redelijkheid heeft kunnen besluiten dat appellante niet geschikt moet worden geacht voor de opleiding als bedoeld in artikel 7:8b lid 3 WHW.
- 4.3 Het College stelt vast dat niet betwist wordt dat appellante in de afgelopen drie studie jaren onvoldoende studiepunten heeft behaald om aan de bsa-norm te voldoen. Op grond van artikel 28 en 29 van de Onderwijs- en Examenregeling Bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid 2023-2024 (hierna: OER) dient een student met inschrijving voor een voltijdse opleiding namelijk 60 EC van het eerste bachelorjaar te behalen. Indien het bsa aan het eind van het eerste jaar wordt aangehouden, wordt het op grond van artikel 30 lid 4 OER aan het eind van het tweede jaar uitgebracht. Bij het uitbrengen van het bsa worden PO meegenomen.
- 4.4 In het studiejaar 2023-2024 heeft appellante geen van de openstaande bachelor 1-onderdelen succesvol weten af te ronden. Het feit dat zij wel onderdelen uit latere bachelor jaren succesvol heeft afgerond maakt dat het College verweerder volgt in haar standpunt dat dit gebrek aan prioriteit bij appellante om de bachelor 1 onderdelen tijdig af te ronden in beginsel haar eigen verantwoordelijkheid is en voor rekening en risico van appellante dient te komen. Het feit dat appellante van 30 mei 2023 tot en

met 13 september 2024 een (parttime) bestuursfunctie heeft bekleed maakt dit niet anders.

4.5 Appellante heeft aangevoerd dat zij kampt met XXXXX, wat haar ernstig hindert bij het maken van MC-vragen waardoor zij niet aan de bsa-norm heeft kunnen voldoen. Om een geslaagd beroep te kunnen doen op PO moeten de PO niet alleen tijdig bekend zijn bij verweerder maar moet ook aannemelijk worden dat er een causaal verband is tussen het niet behalen van de norm en de PO. Het College is van oordeel dat bovenstaande in het geval van appellante niet aannemelijk is geworden.

4.6 Voorgaande maakt dat het College van oordeel is dat verweerder in alle redelijkheid heeft kunnen besluiten tot een negatief bindend studieadvies. Verweerder kan worden gevolgd in zijn conclusie dat er onvoldoende vertrouwen is in de geschiktheid van appellante voor de opleiding, in die zin dat appellante de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid binnen een redelijke termijn met goed gevolg zal kunnen afronden. Het bestreden besluit is daartoe voldoende gemotiveerd. Ook is er geen blijk van strijd met enig ander algemeen beginsel van behoorlijk bestuur. Het beroep van appellante dient dan ook ongegrond te worden verklaard.

5 Uitspraak

Het College,

verklaart het beroep van appellante ongegrond.

Aldus vastgesteld te Rotterdam op 21 november 2024 door het College van Beroep voor de Examens van de EUR onder voorzitterschap van XXXXX, XXXXX (lid) en XXXXX (lid) in aanwezigheid van XXXXX, secretaris, en ondertekend door de voorzitter en de secretaris van het College.

XXXXX*
voorzitter

XXXXX
secretaris

*XXXXX is buiten staat mede te ondertekenen

Uitspraak zaaknummer 24.230 verzonden op: 10 december 2024

Tegen deze uitspraak kan een betrokkene binnen zes weken met ingang van de dag na die waarop deze uitspraak is bekendgemaakt, beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State te Den Haag, via website van de Raad van State (<https://www.raadvanstate.nl/studentenzaken>).

Bent u niet in staat uw beroep binnen de termijn van zes weken na de verzenddatum van dit besluit in te dienen? U kunt binnen deze termijn een inleidend (pro forma) beroepschrift indienen waarbij u nog gelegenheid zal worden geboden de gronden (motivering) aan te vullen.

Bijlage: juridisch kader

In de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek is voor zover relevant het volgende opgenomen:

Artikel 7.8b. Studietoelating propedeutische fase

- 1 Het instellingsbestuur van een bekostigde universiteit, hogeschool of levensbeschouwelijke universiteit brengt iedere student uiterlijk aan het einde van diens eerste jaar van inschrijving voor de propedeutische fase van een voltijdse of duale bacheloropleiding advies uit over de voortzetting van zijn studie binnen of buiten de bacheloropleiding. In geval van een deeltijdse bacheloropleiding regelt het instellingsbestuur het tijdstip waarop dat advies wordt uitgebracht.
- 2 Onverminderd het eerste lid kan het instellingsbestuur het advies aan de student uitbrengen zolang deze het propedeutisch examen niet met goed gevolg heeft afgelegd.
- 3 Aan een advies als bedoeld in het eerste of tweede lid kan het instellingsbestuur ten aanzien van opleidingen die daartoe door het instellingsbestuur zijn aangewezen, binnen het in het tweede lid bedoelde tijdvak, doch niet eerder dan tegen het einde van het eerste jaar van inschrijving, een afwijzing verbinden. Deze afwijzing kan slechts worden gegeven, indien de student naar het oordeel van het instellingsbestuur, met inachtneming van zijn persoonlijke omstandigheden, niet geschikt moet worden geacht voor de opleiding, doordat zijn studieresultaten niet voldoen aan de vereisten die het bestuur daaromtrent heeft vastgesteld. Het instellingsbestuur kan aan de afwijzing een termijn verbinden. Het instellingsbestuur kan de afwijzing uitstrekken tot opleidingen die met de desbetreffende opleiding het propedeutisch examen gemeen hebben. Het instellingsbestuur kan van de bevoegdheid krachtens dit lid slechts gebruikmaken, indien het in de propedeutische fase van de desbetreffende opleiding zorgt voor zodanige voorzieningen dat de mogelijkheden voor goede studievoortgang zijn gewaarborgd.
- 4 Voordat het instellingsbestuur tot afwijzing overgaat, geeft het de desbetreffende student een waarschuwing onder bepaling van een redelijke termijn waarbinnen de studieresultaten ten genoegen van dat bestuur moeten zijn verbeterd. Het instellingsbestuur stelt de student alvorens tot een afwijzing over te gaan in de gelegenheid te worden gehoord.
- 5 Van de student die op grond van het derde lid is afgewezen, wordt de inschrijving voor de desbetreffende opleiding aan de betrokken instelling beëindigd. De student kan niet opnieuw aan die instelling voor die opleiding worden ingeschreven, tenzij het instellingsbestuur toepassing heeft gegeven aan de derde volzin van het derde lid of tenzij de betrokkene op een later tijdstip verzoekt om te worden ingeschreven voor de desbetreffende opleiding en daarbij ten genoegen van het instellingsbestuur aannemelijk maakt dat hij die opleiding met vrucht zal kunnen volgen.
- 6 Het instellingsbestuur stelt ter uitvoering van de voorgaande leden nadere regels vast. Deze regels hebben in elk geval betrekking op de studieresultaten en de voorzieningen, bedoeld in het derde lid, alsmede op de termijn, bedoeld in het vierde lid.
- 7 Bij algemene maatregel van bestuur wordt bepaald welke persoonlijke omstandigheden, bedoeld in het derde lid, het instellingsbestuur in zijn beoordeling betreft.
- 8 Voor de toepassing van dit artikel wordt onder «propedeutische fase» mede begrepen de eerste periode in een bacheloropleiding in het wetenschappelijk onderwijs met een studielast van 60 studiepunten. Voor de toepassing van dit artikel worden onder «propedeutisch examen» mede begrepen de tentamens, verbonden aan onderwijseenheden in de eerste periode in een bacheloropleiding in het wetenschappelijk onderwijs met een gezamenlijke studielast van 60 studiepunten.

Artikel 7.61. Bevoegdheid college van beroep voor de examens

1. Het college van beroep voor de examens is bevoegd ten aanzien van de volgende beslissingen:
 - a. beslissingen als bedoeld in de artikelen 7.8b, derde en vijfde lid, en 7.9, eerste lid,
 - b. beslissingen inzake het met goed gevolg hebben afgelegd van het afsluitend examen, bedoeld in artikel 7.9d,
 - c. beslissingen, niet zijnde besluiten van algemene strekking, genomen op grond van het bepaalde bij of krachtens titel 2 van dit hoofdstuk, met het oog op de toelating tot examens,
 - d. beslissingen, genomen op grond van het aanvullend onderzoek, bedoeld in de artikelen 7.25, zesde lid, en 7.28, vierde lid,
 - e. beslissingen van examencommissies en examinatoren,

- f. beslissingen van commissies als bedoeld in artikel 7.29, eerste lid, en
- g. beslissingen, genomen op grond van artikel 7.30b met het oog op de toelating tot de in dat artikel bedoelde opleidingen.

In de OER is voor zover relevant het volgende opgenomen:

Hoofdstuk 8 Bindend studieadvies

Artikel 28#### Bindend studieadvies**

1. Aan het studieadvies van de opleiding kan door de decaan op grond van artikel 7.8b, derde lid van de wet een afwijzing worden verbonden, zolang de student nog niet alle onderdelen van het eerste jaar van de bacheloropleiding met goed gevolg heeft afgelegd, dan wel vrijgesteld heeft gekregen. Deze afwijzing wordt slechts gegeven indien de student, met inachtneming van zijn persoonlijke omstandigheden, niet geschikt geacht wordt voor de opleiding, doordat zijn studieresultaten niet voldoen aan de normen, zoals bedoeld in artikel 29 (Normen) van deze regeling. De afwijzing geldt voor een termijn van drie studiejaar.
2. Een afwijzing voor de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid geldt gelijkkelijk voor de bacheloropleiding Fiscaal recht van ESL.
3. Na een afwijzing als bedoeld in lid 1 en 2 van dit artikel vervallen alle door de student behaalde studieresultaten van onderdelen van het eerste bachelorjaar van de opleiding waarop het negatief bindend studieadvies betrekking heeft. Deze vervallen onderdelen kunnen geen basis vormen voor vrijstellingen voor (al dan niet identieke) onderdelen van andere opleidingen van ESL. Aan het feit dat de vervallen onderdelen in Osiris vermeld blijven, kunnen geen rechten worden ontleend.

Artikel 29#### Normen**

1. Aan het eind van het eerste jaar van inschrijving dient de student met een inschrijving voor de voltijdse opleiding 60 EC van het eerste jaar van de bacheloropleiding zoals bedoeld in artikel 10 lid 1 (Samenstelling bachelorexamen Rechtsgeleerdheid) van deze regeling te hebben behaald met inachtneming van Bijlage 1. In het kader van deze regeling worden de EC voor onderdelen waarvoor door de examencommissie vrijstelling is verleend, meegerekend.
2. Aan het eind van het eerste jaar van inschrijving dient de student met een inschrijving voor de deeltijdse opleiding ten minste 39 EC hebben behaald van het eerste jaar van de bacheloropleiding, zoals bedoeld in artikel 10 lid 1 (Samenstelling bachelorexamen Rechtsgeleerdheid) van deze regeling met inachtneming van Bijlage 1. Van deze 39 EC moeten in ieder geval deel uit maken het onderdeel Juridisch-Academische Vaardigheden I (5 EC). In het kader van deze regeling worden de EC voor onderdelen waarvoor door de examencommissie vrijstelling is verleend, meegerekend.
3. Met inachtneming van de voor de voor student geldende regelingen van Erasmus School of Economics dient de student die deelneemt aan de Dubbelstudie Economie en Recht, zoals bedoeld in artikel 26 (Extra studiefaciliteiten Dubbelstudie Economie en Recht) van deze regeling, aan het eind van het derde jaar van inschrijving 60 EC van het eerste jaar van de bacheloropleiding, zoals bedoeld in artikel 10 lid 1 (Samenstelling bachelorexamen Rechtsgeleerdheid) van deze regeling te hebben behaald met inachtneming van Bijlage 1. In het kader van deze regeling worden de EC voor onderdelen waarvoor door de examencommissie Erasmus School of Law vrijstelling is verleend, meegerekend.
4. Studenten van de Dubbelstudie Recht en Bedrijfskunde en de studenten van de Dubbelstudie Economie en Recht die ten minste 27 EC aan onderdelen van het eerste bachelorjaar van de opleiding Rechtsgeleerdheid met een voldoende hebben afgerond, mogen vanaf hun tweede studiejaar tentamens van onderdelen van het tweede en derde bachelorjaar Rechtsgeleerdheid afleggen, ook als zij hun eerste bachelorjaar Rechtsgeleerdheid nog niet

hebben afgerond. De eisen van het bindend studieadvies voor studenten van de Dubbelstudie Recht en Bedrijfskunde en de Dubbelstudie Economie en Recht zijn onverkort van toepassing. De decaan kan nadere regels stellen met betrekking tot de vereiste voorkennis tot het volgen van onderdelen van het tweede en derde bachelorjaar. Een uitzondering geldt voor Juridisch-Academische Vaardigheden III, studenten van de dubbelstudie mogen hieraan deelnemen als zij het eerste bachelorjaar volledig hebben afgerond en tenminste 42 EC aan onderdelen van het tweede en/of derde bachelorjaar hebben behaald.

5. Met inachtneming van de voor de student geldende regelingen van Rotterdam School of Management dient de student die deelneemt aan de Dubbelstudie Recht en Bedrijfskunde, zoals bedoeld in artikel 27 (Extra studiefaciliteiten Dubbelstudie Recht en Bedrijfskunde) van deze regeling, aan het eind van het derde jaar van inschrijving 60 EC van het eerste jaar van de bacheloropleiding, zoals bedoeld in artikel 10 lid 1 (Samenstelling bachelorexamen Rechtsgeleerdheid) van deze regeling te hebben behaald met inachtneming van Bijlage 1. In het kader van deze regeling worden de EC voor onderdelen waarvoor door de examencommissie Erasmus School of Law vrijstelling is verleend, meegerekend.

Artikel 30**** **Tijdstippen**

1. Het studieadvies van de opleiding wordt aan de student met een inschrijving voor de voltijdse of deeltijdse opleiding uitgebracht op de volgende tijdstippen: na blok 2 en na de laatste herkansing van de onderdelen van het eerste jaar van de bacheloropleiding aan het eind van het studiejaar, maar uiterlijk vóór de aanvang van het nieuwe studiejaar.
2. Het studieadvies van de opleiding wordt aan de student die deelneemt aan de Dubbelstudie Economie en Recht, zoals bedoeld in artikel 26 (Extra studiefaciliteiten Dubbelstudie Economie en Recht) van deze regeling uitgebracht tijdens het derde jaar van inschrijving voor de opleiding, na de laatste herkansingen van de onderdelen van het eerste jaar van de bacheloropleiding aan het eind van het studiejaar, maar uiterlijk vóór de aanvang van het nieuwe studiejaar.
3. Het studieadvies van de opleiding wordt aan de student die deelneemt aan de Dubbelstudie Recht en Bedrijfskunde, zoals bedoeld in artikel 27 (Extra studiefaciliteiten Dubbelstudie Recht en Bedrijfskunde) van deze regeling uitgebracht tijdens het derde jaar van inschrijving voor de opleiding, na de laatste herkansingen van de onderdelen van het eerste jaar van de bacheloropleiding aan het eind van het studiejaar, maar uiterlijk vóór de aanvang van het nieuwe studiejaar.
4. De voorzitter van de examencommissie kan ten aanzien van studenten met persoonlijke omstandigheden als bedoeld in artikel 32 lid 1 (Persoonlijke omstandigheden) besluiten om het studieadvies van de opleiding pas uit te brengen aan het eind van het tweede jaar van inschrijving (bij studenten met een inschrijving voor de voltijdse en deeltijdse opleiding) of aan het einde van het vierde jaar van inschrijving (bij studenten die deelnemen aan de Dubbelstudie Economie en Recht of de Dubbelstudie Recht en Bedrijfskunde).

Artikel 32** Persoonlijke omstandigheden**

1. De persoonlijke omstandigheden die in acht worden genomen bij het uitbrengen van het studieadvies zijn:
 - a. ziekte van betrokkene;
 - b. lichamelijke, zintuigelijke of andere functiebeperkingen van betrokkene;
 - c. zwangerschap van betrokkene;
 - d. bijzondere familieomstandigheden;
 - e. betrokkene met een erkende topsportstatus van Erasmus Topsport;
 - f. lidmaatschap van de universiteitsraad, de Faculteitsraad, het bestuursteam van de faculteit, het bestuur van de opleiding of de opleidingscommissie;
 - g. andere in de regelingen, bedoeld in de artikelen 7.8b, zesde lid, en 7.9, vijfde lid, van de wet door het instellingsbestuur aan te geven omstandigheden waarin betrokkene activiteiten ontplooit in het kader van de organisatie en het bestuur van de zaken van de instelling;
 - h. het lidmaatschap van het bestuur van een studentenorganisatie van enige omvang met volledige rechtsbevoegdheid, dan wel van een vergelijkbare organisatie van enige omvang, bij wie de behartiging van het algemeen maatschappelijk belang op de voorgrond staat en die daartoe daadwerkelijk activiteiten ontplooit.

Artikel 34** Hardheidsclausule bindend studieadvies**

Indien toepassing van de regels van dit hoofdstuk naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid leidt tot onaanvaardbare situaties ten aanzien van een student of een groep studenten, dan kan de betreffende student of groep studenten een schriftelijk en met redenen omkleed verzoek om afwijking van bedoelde regels indienen bij de decaan. De decaan kan, de examencommissie en studieadviseur gehoord, ten gunste van de student of groep studenten van deze regels afwijken.